

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
TERMIZ IQTISODIYOT VA SERVIS UNIVERSITETI

“TASDIQLAYMAN”
Oliy ishlar bo'yicha prorektor
A.Esanov

D I N S H U N O S L I K
FANI BO'YICHA

SILLABUS

Sirtqi bo'lim 2-kurs uchun

Bilim sohasi	Biznes, boshqaruv va huquq	400 000
Ta'lim sohasi	Biznes va boshqaruv	410 000
Ta'lim yo'nalishi	Bank ishi va auditi	60410500
	Moliya va moliyaviy texnologiyalar	60410400

Termiz – 2024

Modul / FAN SILLABUSI

Iqtisodiyot va axborot texnologiyalari fakulteti

60410500- Bank ishi va auditi

60410400-Moliya va moliyaviy texnologiyalar
ta'lim yo'nalishlari

Fan nomi:	Dinshunoslik
Fan turi:	Majburiy
Fan kodi:	RELST4
Yil:	5
Semestr:	3/4
Ta'lim shakli:	Sirtqi
Mashg'ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	150
Ma'ruza	14
Amaliy mashg'ulotlar	–
Laboratoriya mashg'ulotlari	–
Seminar	4
Mustaqil ta'lim	132
Kredit miqdori:	5
Baholash shakli:	Imtihon
Fan tili:	O'zbek

Fan maqsadi (FM)

FM1	Fanni o'qitishdan maqsad — talaba-yoshlar tafakkurida dinning mazmun- mohiyati, dunyoning diniy manzarasi, diniy va falsafiy qarashlarning o'zaro bog'liqligi, globallasuv va diniy jaryonlari hamda zamonaviy diniy harakatlar, diniy aqidaparastlik, ekstremizm va terrorizmning davlat va jamiyat xavfsizligiga salbiy ta'sirini bilish va unga qarshi kurashishda nazariy bilimlar va amaliy ko'nikmalarni shakllantirishdan iborat.
------------	--

Fanni o'zlashtirish uchun zarur boshlang'ich bilimlar

1.	Tarbiya
2.	Tarix

Ta'lim natijalari (TN)	
	<i>Bilimlar jihatidan:</i>
TN1	dinning mohiyati, jamiyat va shaxs hayotidagi o'rni, dunyoviy va diniy bilimlarning mutanosibligi, din va fanning o'zaro aloqasi, diniy ta'lim va dunyoviy ta'limning maqsadlari haqida <i>tasavvurga ega bo'ladi</i> .
TN2	dinshunoslik fanini o'rganish orqali turli dinlarning mohiyati, ularning urf- odatlari va e'tiqodlari orasidagi farq va umumiylik, diniy va dunyoviy bilimlarning insonlarning bag'rikengligi va o'zaro hurmatini tarbiyalashdagi roli, jahon dinlari, e'tiqodlari va urf odatlari an'analari, diniy-axloqiy g'oyalarning tahlili;
TN3	dinshunoslikning asosiy tushunchalari, funksiyalari, buddaviylik dini va uning g'oyalari, xristianlik dini tarixi va asosiy g'oyalar, katolik pravoslav dinning asosiy g'oyalari va ulardagi farqlar, protestantizm dinidagi plyuralizm, islom ta'limotiga oid qarashlar: sunniylik, shialik va xorijiyalar, ularning yo'nalishi va mohiyati; kalom ilmiga oid g'oyalar va mu'taziliylar maktabi munosabatlari; diniy fundamentalizm, ekstremizm, fanatizmni vujudga keltirgan manbalar va omillarni <i>bilishi va ulardan foydalana oladi</i> .
	<i>Ko'nikmalar jihatidan:</i>
TN5	diniy e'tiqodning mohiyatini maxalliy urf-odat, an'analarni tushunish,
TN6	turli dinga ishonuvchilar va ishonmaydiganlar bilan umumiy murosa qilish, ular bilan muloqat qilish madaniyati;
TN7	din nomi bilan sun'iy bog'langan ma'naviy tahdidlar, axborot xurujlariga qarshi kurashish ko'nikmalariga ega bo'ladi.

Fan mazmuni	
Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)	
M1	Din ijtimoiy madaniyat hodisa sifatidagi ahamiyati
M2	Milliy dinlar. Zardushtiylik dini
M3	Buddaviylik dini va Xristianlik dini
M4	Islom dini. Islom dinining aqidaviy yo'nalishlari va maktablari. O'zbekistonda faoliyat yurituvchi diniy tashkilotlar
M5	Zamonaviy diniy harakatlar va sektalar. Kiber makonda diniy e'tiqod targ'ibotining ijtimoiy xavfi
M6	Diniy fundamentalizm, radikalizm va terrorizmning tarixi va yo'nalishlari. Missionerlik va prozelitizmning siyosiy-ijtimoiy xavfi
M7	Dunyo hamjamiyatining ekstremizm va terrorizmga qarshi kurash tajribasi. Dunyoviy bilimlar va diniy e'tiqod birligiga erishishning ahamiyati
Mashg'ulotlar shakli: Seminar mashg'ulot (S)	

S1	Dinshunoslik fanining predmeti va funksiyalari. Dinshunoslik metodologiyasi va dinlarning tasnifi. Milliy dinlarning ijtimoiy taraqqiyot va shaxs e'tiqodini ta'minlashdagi roli. Din psixologiyasi ijtimoiy ahamiyati. Zardushtiylik dini. Buddaviylik va xristianlik dinining jamiyat taraqqiyotiga ta'siri
S2	Islom tafakkuri va madaniyatining shakllanish bosqichlari. Qur'on, hadis, fiqh, aqida ilmlarining shakllanish tarixi. Islom huquqi va manbalari. Tasavvuf va hozirgi zamon. O'zbekistonda diniy tashkilotlar va konfessiyalar faoliyati dinamikasi. Diniy fundamentalizm, radikalizm va terrorism xavfsizlikka tahdid. Missionerlik va prozelitizmning diniy e'tiqodni tanlashga salbiy ta'siri. Diniy plyuralizm, diniy tolerantlik, bag'rikenglikning jamiyat hayotidagi o'rni

Mustaqil ta'lim (MT)		
1	Seminar va amaliy mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rish va uy ishlarini bajarish.	50 soat
2	Vaziyatli masalalar (kazuslar) tuzish	20 soat
3	Berilgan manbalarni tarjima qilish	20 soat
4	Dinshunoslikga oid berilgan mavzu bo'yicha esse yozish	25 soat
5	Anjumanga tezis tayyorlash	17 soat

Asosiy adabiyotlar	
1.	Muratov D., Alimova M., Karimov J. Dinshunoslik, darslik.-Toshkent, «Navro'z» nashriyoti, 2019. — 264 b.
2.	Raximdjano'v D., Ernazarov O. Dinshunoslikka kirish. O'quv qo'llanma.- T.: «O'zbekiston faylasuflari milliy jamiyati» nashriyoti, 2018. — 304 b.
3.	Isoqjonov R. Qiyosiy dinshunoslik. O'quv qo'llanma. — T.: OOO «Complex print», 2020. — 198 b.
4.	Kamilov D. Dinshunoslik. O'quv qo'llanma. — T.: Lesson Press, 2021. - 128 b.
5.	Shermuxe'dova N.A. Diniy fanatizm fenomeni//Inson falsafasi.-T.: Noshir, 2016. B.314-499.
Qo'shimcha adabiyotlar	
1.	Mirziyoev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. – Toshkent: "O'zbekiston", 2017. -488 b.
2.	Abdusamedov A.E. Dinshunoslik, O'quv qo'llanma. – T.: Lesson Press, 2008. – 243 b.
3.	Abdusamedov A.E. Dinshunoslik, O'quv qo'llanma. – T.: Lesson Press, 2008. – 243 b.
4.	K.S.Guttenplan. J.Hornsby. C. Janavay. Reading philosophy. Blackwell Publishers Ltd. UK. 2003. R – 341.

Talabaning fan bo'yicha o'zlashtirish ko'rsatkichini nazorat qilishda quyidagi mezonlar tavsiya etiladi:

a) 5 baho (90-100 ball) olish uchun talabning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini to'liq yoritib olsa;
- fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib, ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo'l qo'ymas;
- fan bo'yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo'lsa;
- fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon eta olsa;
- berilgan savollarga aniq va lo'nda javob bera olsa;
- konspektga puxta tayyorlangan bo'lsa;
- mustaqil topshiriqlarni to'liq va aniq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa meyoriy-huquqiy xujjatlarni o'zlashtirgan bo'lsa;
- fanga tegishli mavzulardan biri bo'yicha ilmiy maqola chop ettirgan bo'lsa;
- tarixiy jarayonlarni sharxlay bilsa;

b) 4 baho (70-89 ball) olish uchun talabning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmuni tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'ymas;
- fanning mazmuni amaliy ahamiyatini tushungan bo'lsa;
- fan bo'yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o'quv dasturi doirasida bajarsa;
- fan bo'yicha berilgan savollarga to'g'ri javob bera olsa;
- fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa;
- fan bo'yicha konspektini puxta shakllantirgan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va me'yoriy xujjatlarni o'zlashtirgan bo'lsa;

v) 3 baho (60-69 ball) olish uchun talabning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fan haqida umumiy tushunchaga ega bo'lish;
- fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo'l qo'yilmas;
- bayon qilish ravon bo'lmas;
- fan bo'yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olmas;
- fan bo'yicha matn puxta shakllantirilmagan bo'lsa.

g) quyidagi hollarda talabning bilim darajasi qoniqarsiz 2 (0-59) baho bilan baholanishi mumkin:

- fan bo'yicha mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rilmagan bo'lsa;
- fan bo'yicha mashg'ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo'lmasa;
- fan bo'yicha matnlarni boshqalardan ko'chirib olganligi sezilib tursa;
- fan bo'yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa.

Fan o'qituvchisi to'g'risida ma'lumot

Mualliflar:	K.Toshov – Termiz iqtisodiyot va servis universiteti “Ijtimoiy gumanitar fanlar” kafedrasida dotseni v.b., tarix fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD). U.Xudoyberdiyev- Termiz iqtisodiyot va servis universiteti “Ijtimoiy gumanitar fanlar” kafedrasida katta o'qituvchisi, tarix fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD).
E-mail:	kamoliddintoshov81@gmail.com
Tashkilot:	Termiz iqtisodiyot va servis universiteti “Ijtimoiy-gumanitar fanlar” kafedrasida
Taqrizchilar:	U.O'.Mustafoev – Termiz davlat universiteti “Falsafa” kafedrasida dotsenti, falsafa fanlar nomzodi. H.M.Rasulov – Termiz davlat Pedagogika instituti “Falsafa va ma'naviyat” kafedrasida mudiri, siyosiy fanlar nomzodi, professor.

Mazkur Sillabus universitet Kengashining 2024-yil 30-avgustdagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan tasdiqlangan.

Mazkur Sillabus “Ijtimoiy gumanitar fanlar” kafedrasining 2024-yil 28- avgustdagi 1-sonli yig'ilish bayoni bilan ma'qullangan.

O'quv-uslubiy bo'lim boshlig'i

Z. Turayev

Fakultet dekani

S. Bozorov

Kafedra mudiri

S. Eshqurbonov

Tuzuvchilar

K. Toshov

U. Xudoyberdiyev

F. Saydullayev

A.Karimov

SH. Jumaeva